

Cena egz.

80 gr.

wychodzi w każdą sobotę w Krakowie — Poznaniu — WARSZAWIE — Lwowie — i Wilnie.

Prenumerata kwartalna: 10 złotych; zagranicą 12 złotych — Cena ogłoszeń za wiersz 1 mm 40 grosze. Nadesłane 1 złoty. Między tekstem redakcyjnym 2 złote

Redakcja i Administracja: Kraków, Basztowa 17, tel. 35-42. Oddział w Warszawie: Nowogrodzka 26, tel. 70-21 i 234-65. Numer konta P. K. O. w Krakowie 404.200.

Cena egz.

80 gr.

Nr. 28 (49)

Sobota, 11. lipca 1925

Rok II.

Straszliwa klęska powodzi.

W chwili, gdy tak wiele w życiu gospodarczym polskiem zależy od wyniku żniw i normalnego rozwoju ekonomicznego, znaczne obszary Rzpltej, zwłaszcza w Małopolsce i na Śląsku nawiedzone zostały straszliwą klęską powodzi, przypominającą pamiętny rok 1903. Nasze zdjęcie przedstawia jakby jeden z tych grozą przejmujących obrazów holenderskiego malarza Ruysdaela: rozlane bez kresu fale Wisły pod Krakowem w Borku Fałęckim, z rozwalonymi zabudowaniami fabryki wyrobów metalowych „Odlew”.

Ag. fot. „Światowida”.

Warszawski obchód jubileuszu króla włoskiego.

Uczczenie znakomitego uczonego.

W sali ratuszowej w Warszawie odbył się uroczysty obchód 25-lecia panowania króla Wiktora Emanuela III. W uroczystości wzięli udział marszałek Senatu Trąpczyński (X), minister spraw zagr. Skrzyński (XX) poseł włoski Majoni (XXX), rektor uniwersytetu warsz. prof. Krzyształowicz (XXXX) i inni.

Ag. fot. „Światowida”.

W lwowskiej klinice dermatologicznej poświęcono uroczystie pomnik ku czci znakomitego uczonego i obywatela śp. dr. Władysława Łukasiewicza, który swe zbiory sztuki zapisał Muzeum Narodowemu w Krakowie.

Fot. M. Münz, Lwów.

Pamięci Kapłana — Patryjoty.

W Ostrowie, w Wielkopolsce, gdzie żywa jest pamięć kardynała Ledóchowskiego, arcybiskupa gnieźnieńsko-poznańskiego, którego rząd pruski, w czasie osławionego „Kulturkampfu”, przez dwa lata trzymał w tamtejszym więzieniu za to, że bronił nieustraszenie praw Kościoła katolickiego i języka polskiego, odbyło się uroczyste poświęcenie pomnika, ku Jego czci wzniesionego. Z naszych trzech zdjęć lewe przedstawia skromny, lecz szlachetny w linii pomnik znakomitego Księcia Kościoła. Ze zdjęć na prawo górne podaje widok więzienia w Ostrowie, przyczem (XX) oznaczają okna celi kardynała Ledóchowskiego — dolne zaś przedstawia tłumny zjazd organizacji katolickich, który się odbył w Ostrowie przy sposobności poświęcenia pomnika.

Fot. „Ilona”, Ostrow.

Z terenu walk w Marokko.

Lekarze i sanitariusze, opatrujący rannych na pobojowisku pod Isounat.
Agence Trampus, Paris.

Proces o zdradę stanu.

Rząd francuski wpadł na trop zdrady francuskich komunistów, którzy wykradzione dyspozycje sztabu generalnego udzielali powstańcom marokańskim. Nasze zdjęcia przedstawiają trzech oskarżonych (od lewej): głównego zdrajcę Doriota, oraz jego współników Huebera i Maty'ego. Fot. Ag. de la Presse Illustrée.

Obchód święta amerykańskiego.

W dzień święta narodowego Stanów Zjednoczonych znana tam poetka Mrs. Isabel Likens Gates wygłosiła ze sztandarem gwiazdzistym w ręku u stóp Kapitolu w Waszyngtonie wspaniałą poemat okolicznościowy, który dzisiaj stał się już niemal narodową pieśnią obywateli amerykańskich. Fot. Harris Eving.

Posterunek Czerwonego Krzyża na pierwszej linii francuskiej, zmuszony do odstrzelania się powstańcom, niezanującym flagi Czerwonego Krzyża. Ag. Trampus, Paris.

Amundsen po powrocie z wyprawy do bieguna.

Fotografowi włoskiemu udało się zrobić zdjęcie sławnego podróżnika w kilka dni po jego powrocie z nieudanej wyprawy na odkrycie bieguna północnego.

Fot. Porry-Pastorel.

Śladami St. Umińskiej.

Olbrzymie wrażenie wywarł w Paryżu proces szwaczki Anny Levasseur, która zabiła swoją suchotniczą siostrę, pragnąc — jak mówiła — oszczędzić jej beznadziejnych cierpień. Oskarżoną skazano na dwa lata więzienia.

Fot. Atlantic, Berlin.

Powódź w Polsce.

1

2

3

5

6

7

4

8

10

11

12

13

14

1. Ulica Wolska w Krakowie, prowadząca do parku Jordana (na dalekim planie kopiec Kościuszki), zalana zupełnie wodą. Wzdłuż kamienic deski ułożone na kozłach stanowią jedyną drogę komunikacyjną dla pieszych. — 2. Zalany zupełnie wodą park dra Jordana w Krakowie. — 3. Dawna rogatka u wylotu błon krakowskich, oblana wokół podskórną wodą wislaną, wydobywającą się z kanałów. — 4. Olbrzymi obszar wezbranej Wisły pomiędzy Wawelem, a zupełnie zalany wodą placem Groble w Krakowie. — 5. W Myslenicach na drodze do Zakopanego Raba wezbrała gwałtownie, zalewając łąki i pola. — 6. Do rzek małopolskich, które wezbrały najwięcej wyrządziły szkody, należy Soła, gdzie w nurtach wody zginęło mienie z setki chat wieśniaczych. — 7. Na Śląsku najwięcej ucierpiał okolice Cieszyńska. Nasze zdjęcie przedstawia wzburzone bałwany małej rzeczki Bobrowki pod śluzą młyna parowego. — 8. Okolice znanej miejscowości kuracyjnej, Rabki, nawiedziła powódź Raby, która uniemożliwiła na kilka dni komunikację z pobliskimi wsiami. — 9. Wylew Wisły w Goczałkowicach pod Dziedzicami zalał zupełnie niemal most drewniany, łączący Śląsk cieszyński z Górnym Śląskiem. — 10. W Nowym Sączu wezbrane fale Dunajca groziły zalaniem toru kolejowego i elektrowni miejskiej. — 11. I we Wschodniej Małopolsce powódź dała się dotkliwie we znaki. Nasze zdjęcie przedstawia zalane wodą pola nad Sanem. — 12. We wsi Siekierki pod Warszawą w gorączkowym tempie tłumy robotników i oddziały saperów sypią tamy i wały dla ochrony przed powodzią. — 13. Szeroko rozlana Wisła, pokryta brudno-żółtawą gęstą pianą w okolicy Siekier pod Warszawą. — 14. Żadni wrażeń mieszkańcy Warszawy przypatrują się przybieraniu wód.

Święto weteranów w Hiszpanji.

W Madrycie odbyła się uroczystość uczczenia najstarszych weteranów wojska hiszpańskiego. Król Alfons rozdawał im swoje portrety z własnoręcznym podpisem. Fot. John Graudenz.

Straszliwe trzęsienie ziemi w Kalifornji.

Znana kalifornijska miejscowość kąpielowa Santa Barbara, do niedawna szcząca się dobrobytem, leży obecnie skutkiem trzęsienia ziemi w gruzach. Fot. Atlantic Berlin.

Manifestacje chińskie w Moskwie.

Liczna chińska kolonja w Moskwie urządziła tam uliczną manifestację, podczas której obnoszono portret Sun Jat Sena, jednego z przywódców politycznych Chin. Fot. Atlantic.

Rewolucja w Grecji.

Gorączka rewolucyjna, po wojnie światowej tak często na świecie występująca, ogarnęła i Ateny. Nasze zdjęcie przedstawia wojska rewolucyjne na straży w mieście. Fot. John Graudenz.

Chińskie echa w Paryżu.

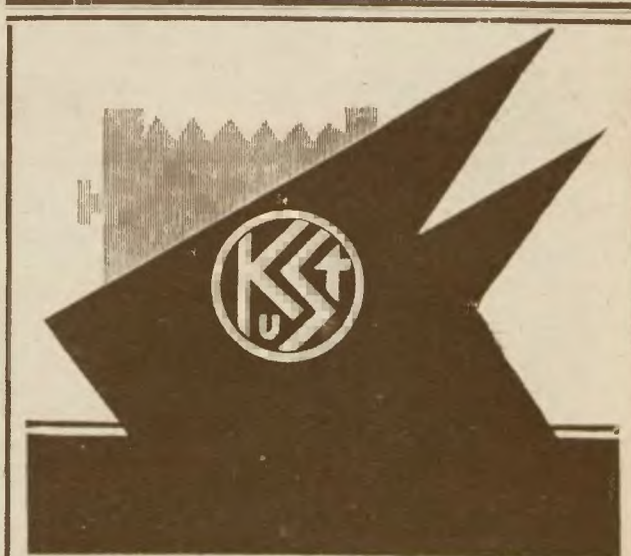

Na chińskiego ambasadora w Paryżu Czeng-Loh napadł tłum Chińczyków i wymusił na nim telegram gratulacyjny do powstańców chińskich. Ag. de la Presse Illustrée.

Wódz rewolucji greckiej.

Nasze zdjęcie przedstawia zwycięskiego wodza greckiej rewolucji gen. Pangalosa z adjutantem w biurze jego kwatery. Fot. John Graudenz.

Cellofix — samotonujący

Sidi — papier gazowy (twardy i normalny)

Najpewniejsze papiery do kopjowania dla amatorów.

Elephant — złota kąpiel dla papierów gazowych.

Kraft & Steudel fabryka papierów fotograficznych **Drezno**

Do nabycia we wszystkich składach przyborów fotograficznych.

181

Najlepsza z CZEKOLAD

Plutos

pożywna i smaczna

Najnowsze kreacje mody na wyścigach w Paryżu.

Wyścigi paryskie są zawsze wielką rewją mód, w której biorą udział zarówno panie z towarzystwa, gwiazdy teatralne, filmowe i kabaretowe, jak i zawodowe modelki, które przybywają na wyścigi nie tyle dla przyjemności towarzyskich, ile dla zademonstrowania najświeższych kreacji swych firm. Ostatnie wyścigi zdecydowały, że na lato a może jeszcze i w jesieni najmodniejszą będzie kombinacja czarnego z białym, a zatem widziano kostjумы i suknie białe w czarne pasy, kratę czarno-białą, wszelakiego rodzaju zygzaki i arabeski czarne na białym tle, albo też białe na czarnem.

Zaznaczyła się również zupełnie wyraźnie grande mode koronek, toalety całe z koronek należały do najefektowniejszych. Bardzo ładnie i świeżo wyglądały letnie, na wpół sportowo zrobione z kieszonkami i białym wykładanym kołnierzykiem sukienki, całe z haftu.

Charakterystyczną rzeczą jest wyraźny powrót rękawów w rozmaitych odmianach. Widziało się rękawy szersze luźno opadające, jakoteż rękawy ściśle ręce obciskające z wysokimi mankietami.

Spódniczki zdradzają tendencje do kloszowego rozszerzania się, przyczem najmodniejsze jest dla nich wycięcie w zęby.

Chusteczka apaszowska, która przez jakiś czas tak bardzo modną była w Paryżu, a tak kompletne poniosła u nas fiasco, powraca jak się zdaje w postaci kołnierza, zdobiącego jedwabne wzorzyste suknie.

W dziedzinie kapeluszy nie można było zauważyć żadnej rewolucyjnej zmiany, stwierdzić tylko jedynie należy, że obok małych, ciągle modnych fasonów, duże kapelusze chociaż trzymające się pewnego umiaru, zyskują prawo obywatelstwa.

Jaga.

1. Śliczna wzorzysta suknia z odcinanymi układanymi wolantami z gazy, z króciutkim rękawkiem o gufrowanych falbankach i z kołnierzykiem, naśladowującym chusteczkę apaszowską. — 2. Piękna suknia cała z koronek, widziana na ostatnich wyścigach paryskich z białym jedwabnym cape. — 3. Nadzwyczaj oryginalny kostjum biały w czarne zygzaki. — 4. Toaleta z czarnej crepe georgette w białe desenie w kształcie zębów, do tego duży biały kapeluszek. — 5. Zachwycający kapelusik z kunsztownie wianem rondem, obrzucany złotą nitką.

Ze sportu w kraju i zagranicą.

Nowy triumf polskiej jazdy. Z piątki, która Polskę reprezentowała na międzynarodowych konkursach w Londynie, wybił się na pierwszy plan pułkownik Römmel (X), który w zawodach o puchar kanadyjski przybiegł drugi do mety.

Fot Sport & General Press Agency, London.

Lekkoatletyczne zawody A. Z. S. w Poznaniu. Nasze zdjęcie przedstawia lekkoatletyczne drużyny pań z Warszawy i Poznania. Stoją od lewej: pp. Gorłofówna, Krupczalowska, Jabłczyńska i Wojnarowska (Warszawa), siedzą pp. Wilczakówna, Jabłońska, Lanżanka i Zakrzewska (Poznań).

Ag. fot. „Światowida”.

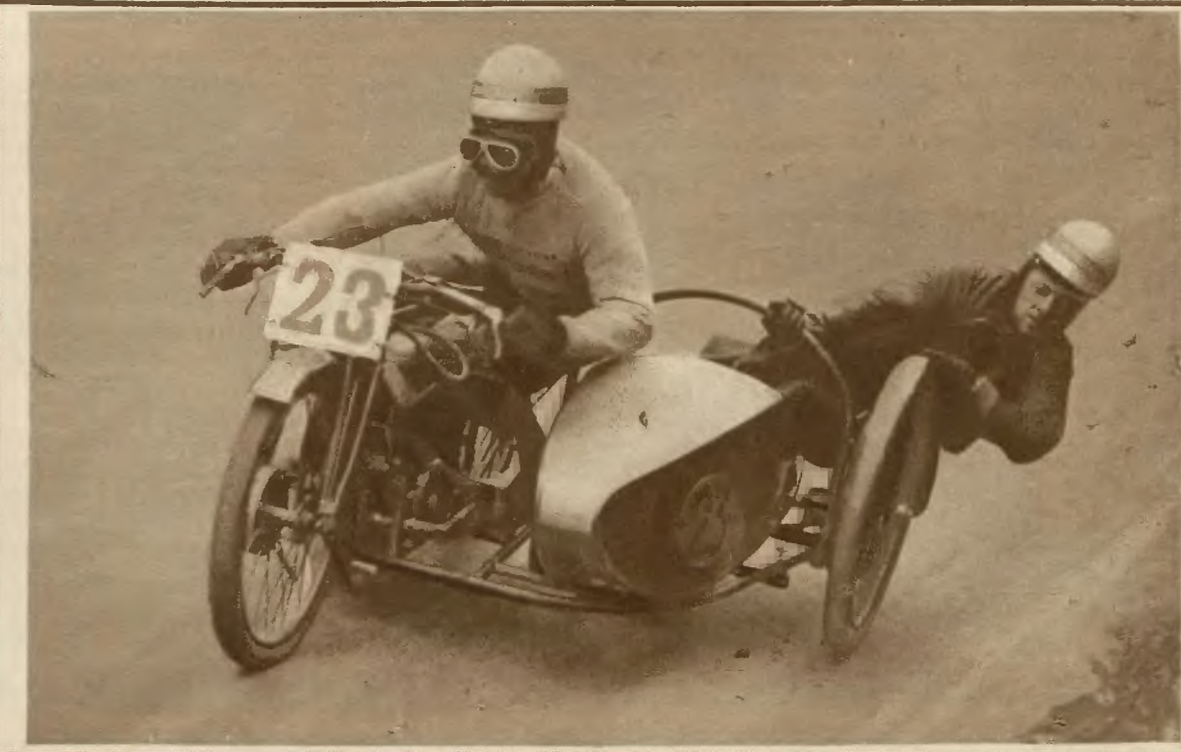
Rekord światowy w skoku w wyż. Na zawodach w Toronto w Kanadzie 17-letnia gimnazjalistka miss Innes Evelyn Branley zdobyła rekord światowy w skoku w wyż (4 stopy 11 cali).

Fot. Atlantic.

Sport rybacki w Paryżu. Nad brzegami Sekwany pod Paryżem widzieć można bardzo często starszych zwłaszcza panów, którzy z podziwieniem godną cierpliwością starają się wędką wyłowić ryby, trzymające się zdala od życia wielkomiejskiego.

Fot. Ag. de la Presse Illustrée.

Wielkie „derby” angielskich motocyklistów. W Douglas na angielskiej wyspie Man odbywają się co roku główne angielskie wyścigi motocyklistów. Nasze zdjęcie przedstawia zwycięzcę L. Parkera, który przebył w godzinę drogę 55·22 mil angielskich.

Fot. Sport & General Press Agency, London.

Z I. Wystawy Pomorskiej w Grudziądzu.

Pomorska Wystawa rolniczo-przemysłowa nie zawiodła oczekiwań. Na obszernym, malowniczo położonym terenie, wybudowano cały szereg pięknych pawilonów (jak to przedstawia nasze górne zdjęcie), w których eksponaty świadczyły chlubnie o rozwoju naszego przemysłu i rolnictwa. Ze zdjęć dolnych pierwsze przedstawia pawilon morski, którym ze względu na rozpoczętą budowę portu wojennego i handlowego w Gdyni p. Prezydent Rzpltej specjalnie się zainteresował. Zdjęcie środkowe podaje fragment z oddziału rolniczego, a mianowicie nagrodzone listami pochwalnymi owce z majątku „Strucfon” własności p. J. Szadowskiego. Ostatnie zdjęcie daje widok na stylowy pawilon leśnictwa.

Ag. fot. „Światowida”.

„WOS” Fabryka patentowany.h 177

Krat żaluzjowych

Systemu Stieglera

Tel. 956 Warszawa, Nowy Świat 30. Tel. 956

Zalety i własności:

1. Jedyne i najlepsze zabezpieczenie przeciwko włamaniu. 2. Jedyne estetyczne i pewne zamknięcie. 3. Reklama wieczorem i w święto. 4. Konstrukcja prosta i trwała. 5. Przestrzeń zamknięta, żaluzja widoczna i kontrolowana zewnątrz. 6. Idealnie łatwa i prosta obsługa. 7. Wydatek jednorazowy, gdyż nie psuje się nigdy. 8. Łatwe zastosowanie w każdym wypadku. 9. Oszczędność na premii ubezpieczeniowej i na stróżowaniu. 10. Każdy przechodzień stróżem cudzego mienia. Dzięki swej patentowanej konstrukcji kraty żaluzjowej może się zapomocą korbki lub surowca, stosownie do potrzeb, zwinąć w rulon lub rozwijać. Zadać prospektów.

ZNAWCY WYRÓŻNIAJĄ

Czekoladę Wedla

dla jej przyjemnej goryczki

214

Kefir K. Sigalina

165

CASCARINE LEPRINCE

leczy przyczyny i skutki

ZATWARDZENIA

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych

147

Zdjęcie nasze przedstawia uroczysty moment wpisywania się prezydenta Wojciechowskiego do księgi pamiątkowej w Pawilnie onorskim na Wystawie Pomorskiej w Grudziądzu.

Ag. fot. „Światowida”.

Jak przychodzi do Polski towar zagraniczny.

Składanie maki amerykańskiej do magazynów celnych Towarzystwa Zjednoczonej Żeglugi Polskiej w Warszawie pod nadzorem Straży celnej.

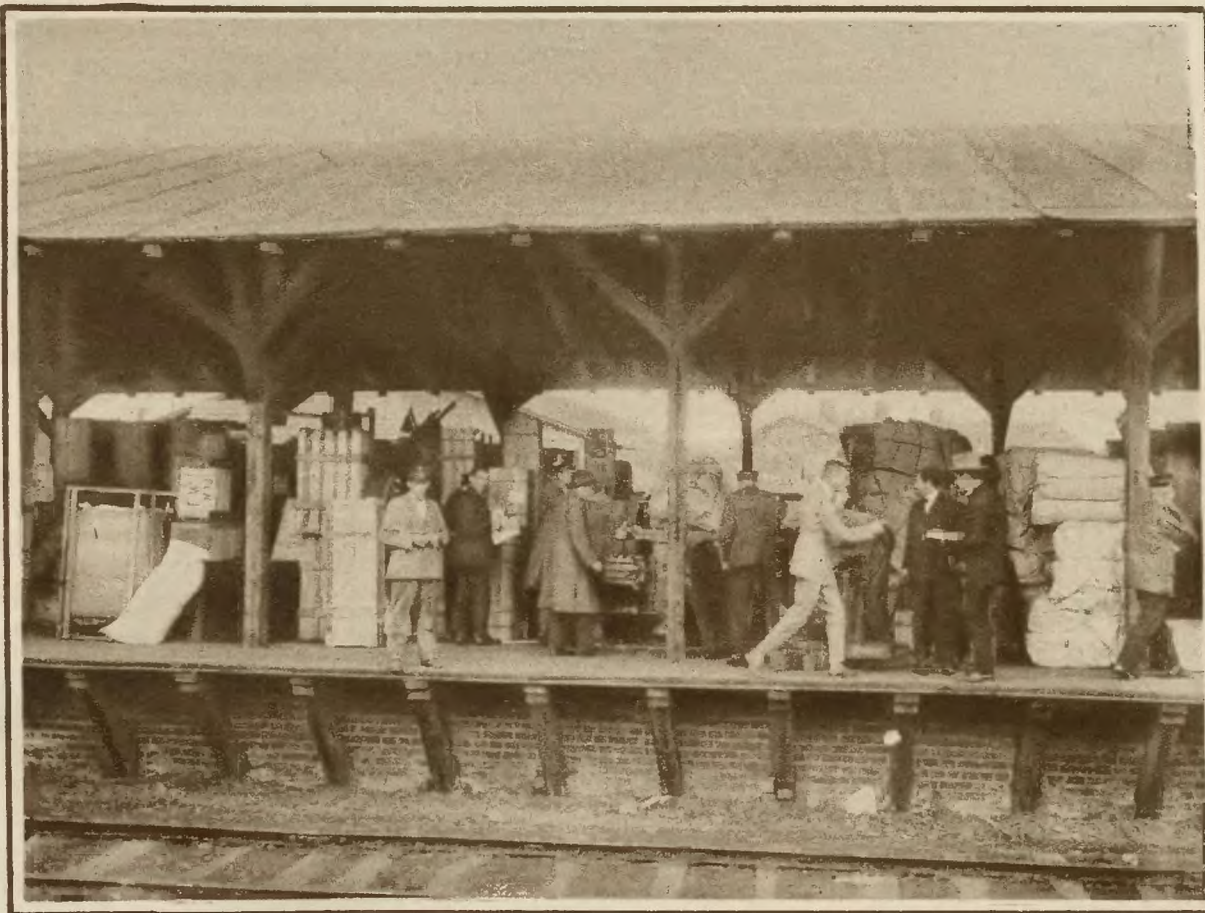
Ag. fot. „Światowida”.

Składanie samochodów zagranicznych, a raczej ich poszczególnych części, importowanych z zagranicy w urzędzie celnym.

Ag. fot. „Światowida”.

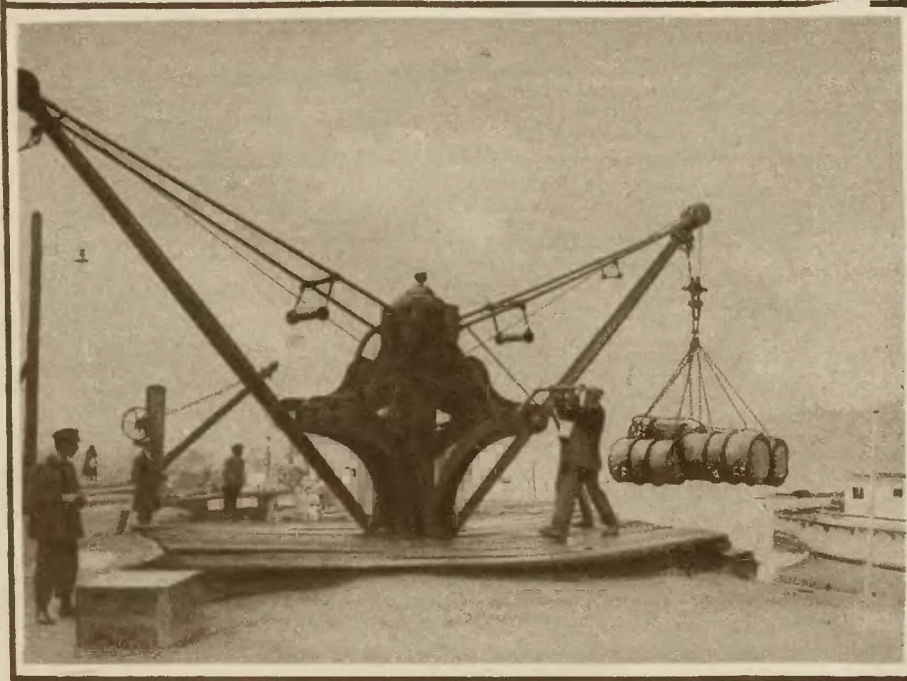
Jedną z największych bolączek naszego życia ekonomicznego jest niepomierne wysoka przewyżka importu nad eksportem rodzimym. Co rocznie olbrzymie sumy wypływają z kraju zagranicę na najróżnorodniejsze towary, od samochodów i maszyn drukarskich poczynając, aż do cieniutkich jak pajęczyna jedwabnych pończoszek damskich. Są pomiędzy tymi zagranicznymi towarami niewątpliwie rzeczy, bez których obejść się nie można i których w Polsce się nie wytwarza. Z drugiej jednak strony możnaby z łatwością bądź odmówić sobie niejednego artykułu za drogie pieniądze z zagranicy sprowadzanego, bądź zadowolnić się produktami krajowymi, które nawet nie zawsze są gorsze od importowanych. Słusznie więc zarówno rząd jak i społeczeństwo wzywają do zasilania się zagranicznymi towarami tylko w razie konieczności, równocześnie

Magazyny celne w urzędzie celnym w Warszawie, skąd towary po załatwieniu manipulacji cłowych i sprawdzeniu zawartości skrzyń i paczek dostają się do hurtowników.

Ag. fot. „Światowida”.

nie jednak tam, gdzie bez zagranicy obejść się nie możemy, polityka celna nie powinna utrudniać importu towarów, potrzebnych bezwarunkowo do tego, by ogólne życie społeczeństwa polskiego weszło już raz na normalne przedwojenne tory. Pismo nasze chce w szeregu obrazków pokazać samą ogromnie ciekawą manipulację, w jaki sposób towar zagraniczny, dostawszy się już do Polski, przechodzi najprzód przez rewizję celną, następnie zaś dostaje się w ręce hurtowników, którzy zaopatrują nim poszczególnych kupców. W ten sposób konsument w Polsce otrzymuje towary, pochodzące ze wszystkich części świata. Wobec tego, że do mniejsze gdzie się to wszystko odbywa, szersza publiczność nie ma przystępu, zdjęcia nasze, dokonane wyłącznie dla naszego pisma, spotkają się niewątpliwie z żywym zaciekawieniem naszych Czytelników.

Wyladowywanie z barek Tow. Zjed. Żeglugi Polskiej tłuszczu zwierzęcego, używanego do wyrobu mydła toaletowego, a sprowadzonego do nas aż z Australji.

Ag. fot. „Światowida”.

Ścisła rewizja samochodów ciężarowych, załadowanych zagranicznym towarem, opuszczających teren magazynów celnych w Warszawie.

Ag. fot. „Światowida”.

Piękno i wdzięk

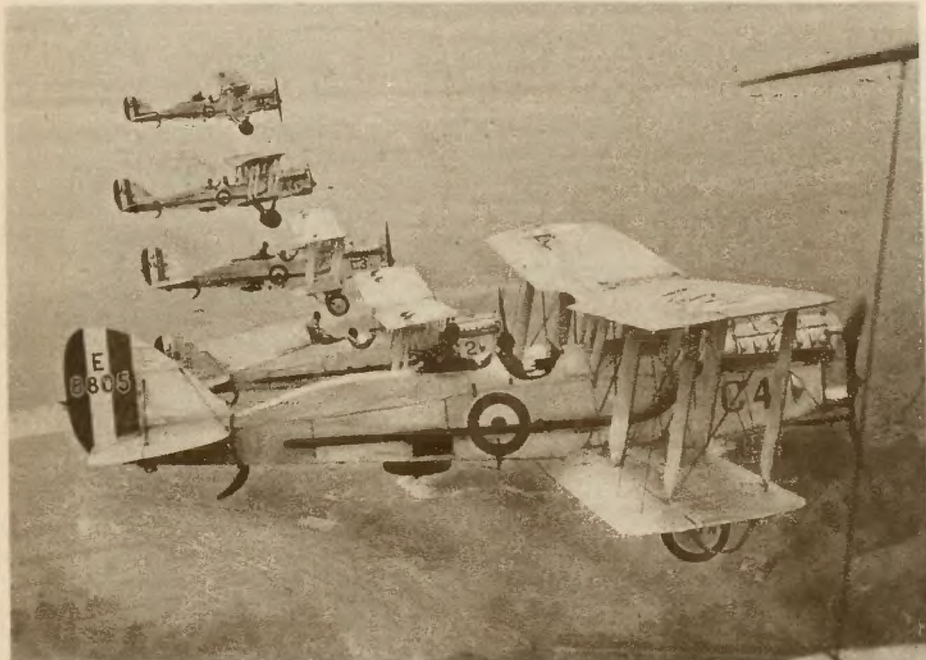
w teatrze i w filmie.

1. Artystka scen skandynawskich Zerlina Balten, popisująca się grą na starodawnym instrumencie muzycznym. — 2. Maria Ley, występująca z ogromnym powrotem na scenach baletowych jako „mak”. — 3. Gwiazdy amerykańskich scen kabaretowych, siostry Wigand w efektownym ubraniu głowy z perłą i pawich piór. — 4. Zuzanna Clement z egzotycznym czarnym kotkiem, będąca obecnie główną atrakcją „Moulin Rouge” w Paryżu. — 5. Słynna gwiazda amerykańskiego filmu Barbara la Marr występująca w rozgłosnym filmie „W siedzibie syren”. — 6. Betty Fischer, gwiazda scen operetkowych w Wiedniu. — 7. Florence Weatson, która w ostatnich czasach wysunęła się na czoło angielskich diw filmowych. — 8. Miłutka grupa „śnieżek”, występująca w najgłośniejszym teatryku Variete nowojorskim Zigfeld Folles.

Rozmaitości.

Wspaniała rewja aeroplanów. W Hendon pod Londynem odbyła się rewja samolotów angielskich, która zgromadziła niebywałą liczbę aparatów powietrznych rozmaitej konstrukcji.

Fot. Sport & General Press Agency, London.

Co jest dzisiaj największym zbytkiem? Nie jest nim już samochód, ale własny luksusowy jacht, umożliwiający swobodne podróżowanie po wszystkich morzach i oceanach świata.

Fot. Atlantic, Berlin.

Kąpiele morskie z tuszem. W amerykańskich kąpielach morskich kombinuje się kąpiele w falach z tuszem w ten sposób, że towarzystwo wypływa wielką tratwą na morze, gdzie poddaje się tuszowi z wody morskiej.

Fot. Willinger, Wiedeń.

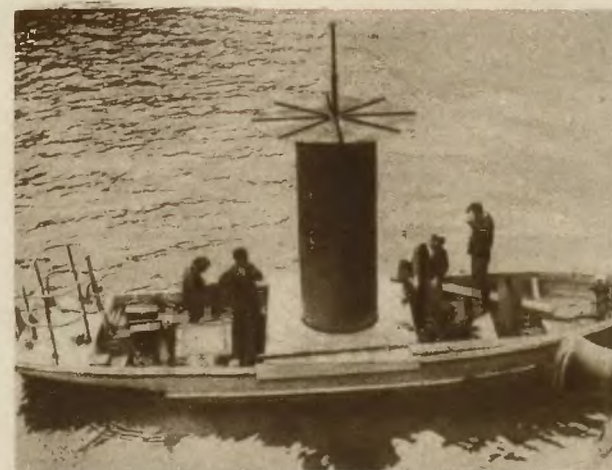
Joanna d'Arc na angielskich scenach. Znany i u nas dramat znakomitego angielskiego pisarza najbardziej stylowo grany był w Her Majesty Theatre w Londynie. Ilustracja nasza przedstawia modlitwę dziewicy orleańskiej przed wizerunkiem Matki Boskiej.

Agence Trampus, Paris.

Jak za czasów dziadów. W Hertfordshire w Anglii urządzono zabawę kostiumową na tle roku 1825, której głównym punktem była jazda stylowym dyliżansem pocztowym.

Fot. Sport & General Press Agency, London.

Pierwsza łódź rotorowa w Ameryce. Znany wynalazek Flettnera znalazł zastosowanie już i w Ameryce, gdzie pod Charlestown pierwsza łódź rotorowa wypłynęła na fale oceanu.

Fot. R. Sennecke, Berlin.

Przyjaciele Ligi Narodów w Warszawie.

W stolicy naszego państwa, która coraz częściej gości rozmaite międzynarodowe zjazdy, odbył się Kongres Unji Stowarzyszeń Przyjaciół Ligi Narodów, z udziałem przeszło 100 cudzoziemskich polityków, działaczy społecznych i uczonych. W szeregu zdjęć przedstawiamy kilku najwybitniejszych członków Kongresu, zdjętych przez naszego fotografa w Warszawie. A mianowicie: zdjęcie górne na lewo: członkowie Delegacji angielskiej (od lewej ku prawej) Dr. Maxwell Garmett i kap. Names. Zdjęcie dolne na lewo: Delegacja turecka u wejścia do gmachu Uniwersytetu. Od lewej ku prawej: przewodniczący delegacji b. ambasador w Grecji Assem-Bey, oraz członkowie dele-

gacji Djemil-Bey, p. Djemil i Zuchte-Bey. W kole u góry przewodniczący delegacji franc., gener. sekr. Stow. Przyj. Ligi Nar. Prudhommeau. Poniżej przewodniczący delegacji włoskiej Dr. prof. Francesco Cosentini, dyr. Międzyn. Instytutu Socjolog. Zdjęcie górne na prawo: przew. delegacji Stanów Zjednoczonych p. Froust z małżonką. Zdjęcie dolne na prawo: delegacja japońska. Od lewej ku prawej siedzą w pierwszym rzędzie pp. Kusama, Furagaki, Gentaro Tanachashy i prof. Sugumuta. W drugim rzędzie stoi p. Snagaki, obok niego siedzi p. O. Uoami.

Ag. fot. „Światowida”.

Umowa Polsko-Żydowska.

Walka z bandytami.

Na lewo członkowie delegacji posłów i senatorów żydowskich po audjencji u premiera Grabskiego, będącej formalnym sfinalizowaniem tej tak ważnej umowy polsko-żydowskiej: (od lewej ku prawej) pp. sen. Adolf Truskier, posłowie Reizes i dr. Schreiber.

*

Zdjęcie na prawo: Pochód uczestników Kongresu Ludowego w Grudziądzu w chwili przechodzenia przez ulicę Lipową. Na czele prezes P. S. L. Piast b. premier W. Witos (XX), obok niego wydawca Gazety Grudziądzkiej W. Kulerski (X), i b. poseł, działacz ludowy na Pomorzu Z. Wasiewski.

*

Na lewo: trupy dwóch osławionych bandytów Mitkowskiego i Muchy, zabitych po ciężkiej walce w Nowej Wsi koło Dukli (Małopolska), pomiędzy nimi żywcem ujęty bandyta Maczuga, wokoło nich wywiadowcy i policjanci, uczestnicy obławy na bandytów.

*

Zdjęcie na prawo: grupa piekarzy w pochodzie uczestników Zjazdu Rzemieślniczego, odbytego podczas pierwszej Pomorskiej Wystawy Rolniczo-Przemysłowej w Grudziądzu.

Ag. fot. „Światowida”.

Kongres „Piasta” w Grudziądzu.

Zjazd Rzemieślniczy w Grudziądzu.

15.

Oto dymią lądy Europy i Azji kłębamii krwawych, duszących oparów. To rasy sprężone do skoku na całej powierzchni swoich cielsk smoczyczych okrywają się gęstą aurą nienawistnych wyziewów. Oddech tamuje światu ta burza przeciążona atmosfera. Dygocą kontynenty od nerwowego, podziemnego wzbierania wrzodów złości, które pękają i wszystko zaleją swym jadem.

Gladys spostrzega naraz siebie samą w rozterce pomiędzy dwoma osobnikami, przedstawicielami ras wrogich. Oto Robert Heats, mężczyzna o skórze białej i niebieskich oczach, o dużej, atletycznej postaci, a tu naprzeciw niego Togu Kanazawa, mężczyzna drobny i suchy o skośnych oczach i skórze żółtej, jak zeschnięta cytryna. Biali w korkowym hełmie i płóciennym kapitańskim mundurze wojsk morskich Wielkiej Brytanii, — żółty w kaszkiecie nasuniętym na oczy, co nadaje jego twarzy drapieżny, bojowy wyraz, i w mundurze oficera marynarki Dalekiego Wschodu. Oczy ich wpijają się w siebie z chłodną, bezgraniczną nienawiścią, rasy ich wzdrygają się krótkim dreszczem odrzuty na widok przeciwnika, krew ich bulgoce, burzy się i pieni.

Walczą o kobietę i walczą o triumf tych nieprzeliczonych mas, odgrażających się sobie z nad Tamizy i Jang-tse-kiangu.

Biali czy żółty?

Który z nich zwycięży?...

Gladys niecierpliwie zachwiała głową. Ten nieustanny przepływ skotłowanych myśli, ten wartki potok gorączkowych obrazów, przesuwających się w kalejdoskopie mózgu nużył ją i wprowadził w dziwny stan fizycznego omdlenia. Gdy tylko opanowywały ją te skłębione sny na jawie, kojarzenia łańcuchowe pojęć i refleksji, sploty i rozploty zamyśleń, owijające się około ludzi jej bliskich i związanych z nimi wydarzeń — natychmiast bezwład i letargiczna ospałość rozlewała się po wszystkich jej członkach. Mózg brał górę nad resztą ciała. Pobudliwa, ruchliwa, jak mrówczy kopiec fantazja, gdy jakaś myśl mocna i jaskrawa wetknęła w nią swój kij, syczała, wzbierała, rozfalowywała się i grała, jak kameleon wszystkimi barwami jej przebogatej indywidualności. Nie mogła zahamować tej wiecznej, natrętnie gorliwej pracy intelektu.

— Może przyjdzie Robert — pomyślała, karcąc się w duchu z właściwą sobie fantastyczną niekonsekwencją za wczorajszą surowość w stosunku do niego. Bezwarunkowo powinna była wyjść. Te histeryczne kaprysy kobiece są straszliwie głupim wynalazkiem i słusznie mężczyzna odwraca się od nich z niechęcią.

Nie trzeba być dzieckiem chimery.

Albo się kogoś kocha i wtedy darowuje mu się nie tylko bójkę uliczną, ale i morderstwo, popełnione w imię rozpalonej zazdrości, albo się nie kocha wcale i wtedy ucina się nic bez zająknięcia i bez zawahań.

A więc, czy uciąć?

BIAŁY CZY ŻÓŁTY?

Powieść dla „Światowida” napisana przez Jerzego Brauna.

Gladys nie daje sobie odrazu odpowiedzi, co jest znakiem widomym niezaprzeczalnego uroku Kanazawy, z którego kręgów nie wypłatała się dotąd. Natomiast czuje dokładnie, wie nieomal z pewnością, że gdyby postawiono koło nich tych dwu ludzi i kazano wybierać mówiąc:

„Ten, któremu ramiona zarzucisz na szyję, ujdzie śmierci” — wskazałaby palcem... na Roberta.

Czy to jest przyzwyczajenie, czy to jest przywiązanie, czy bezwiedne, instynktowne odczucie wyższości burzliwej aryjsko-miąśzszej, falującej namiętności duszy jego nad skoncentrowaną, zwięzłą a dygocącą tremolandem nerwów duszą rafinowanego, przekwitłego Japończyka, Gladys nie wie i nie odpowie pewnie na to nigdy. Wie tylko, że miłość to Heats, a Kanazawa to tylko egzotyczny obłęd, że krew jej spłynie w krew Roberta, jak w sobie przeznaczone łożysko, podczas gdy we krwi Kanazawy fermentowałaby jak wino.

Kocha więc Roberta i powinna natychmiast za-telefonować po niego. Tembardziej, że wczoraj była bitwa na ulicach Londynu, a w bitwie tej on właśnie narażony był na największe niebezpieczeństwa. Może jest ranny, może okaleczono go?

Ale Gladys nie zawsze idzie za popędem serca.

— Nie dał mi znać, nie będę mu się tedy narzucać — zacięła się niesprawiedliwie i zarzucając szal na ramiona wyszła na werandę.

Lekki pieszczotliwy wiatr rozkołysał delikatnie drzewa i zwał tumany mglistego poranku z czoła ogrodu. Miasto grało poza parkanami odgradzającymi zieleni od szarugi kamienic, cierpką arytmiczną, niesforą harmonją swojego pulsowania. Syreny wkręcały w niebo świdy gwizdów, dzwon srebrzył powietrze pełnem brzmieniem swojej pieśni. Jakieś zgrzyty, sapanie i turkoty przewalały się nad morzem dachów, przeciągły stłumiony hałas uderzał długimi falami o obwarowania ogrodów. Ludzie ciągnęli wzdłuż żelaznego płotu, gwarząc i szwargocząc monotonnym basem. W powietrzu nad labiryntem ulic unosił się czad nerwów, trzepot serc i opar ciężkich oddechów falangi roboczej, wprowadzającej w ruch mechanizm fabryk.

Ale w ogrodzie było ciepło, łagodnie i względnie cicho.

— Spokój — szepnęła Gladys.

I tknęła w niej żółcią i spazmem nienawiści ku wojnie. Bo oto ludzie, których mózg owijał się dookoła rzeczy dostojnych i roztropnych sprężyny swoich wysiłków, zaćmiła się, zagasła dla ducha, a zaczęła żyć dla ślepego szalu. Bo oto uczeni w swoich, uświęconych spojrzeniem w tajemnicę bytu, laboratorjach nachylały się gorliwie i służalczo nad preparatami mieszanin chemicznych, którym na imię śmierć. Profesor Hellings, mistrz Gladys, fabrykować będzie gazy trujące i płyny oparzające śmiertelnie ciało. Oto robotnicy, na których w domu czekają po pracy suchotnicze dzieci, krwawym potem spłyną w trudzie nad wyrobem dział, kulomiotów i ręcznych granatów. A młodzi, roześmiani chłopcy będą przeciągać w zmechanizowanych gromadach ulicami, ubrani w jednakowe, wiatrem podszyte płaszcze i będą umierać od ran i chorób po cuchnących karbolem szpitalach. A matki będą jęczyć, gryząc ręce, a żony będą z tępym obłędem w oczach iść za trumnami swoich mężów, a na dalekich zamorskich stepach i wawozach górskich będą leżeć smutne, porzucone, opuszczone trupy. Nikt ich przecież nie będzie grzebał na malarycznych trzęsawiskach Annamu, nikt ich nie

będzie zamykał w czarne pudła trumien nad Gan-gezem, nad Nigrem i na śniegach Alaski...

Zginie wielu, wielu Anglików we wszystkich punktach ogromnego globu, i wielu żółtych chłopców nie powróci już więcej do pachnących kwieciami wiosek Nipponu i Wschodzącego Słońca.

— Wojna jest jadowita — skarży się ogród wiotkim szelestem liści, otwierając zatroskanej Gladys szeroko ramiona gałęzi.

Powoli zesza dziewczyna po stopniach na dół. W alejach było tak cudnie.

Słońce przebrnęło wreszcie przez tamy obłoków i mgieł i lunęło ukośnem złotem, prześwietlając świat na wylot jak kolorową bibułą. Trysnęło naraz radością i życiem ze wszystkich przedmiotów dookoła. W oczkach liściastych sieci zaśmiały się figlarne promyki i cały ogród zamienił się w drgającą, migotliwą, rozszczebiotaną ptakami feerję. Aromat buchał w nozdrza duszną, nasyconą narkotykiem falą, kwiaty pyszniły się gamą najróżnorodniejszych odcieni, klomby jak padyszachy potrząsały tęczowymi turbanami kielichów i pąków. Owady napelniały przestrzeń melodyjnym, jednolitym brzękiem. Motyle przelatywały, jak różnokolorowe płatki nad alejami, opadając falistym dżdem na kwiaty.

Gladys zapatrzyła się, zasłuchiwała, załoneła w topieli tych czarów. Zaczynało jej być znowu na chwilę dobrze. Zaszła w głąb sadu, pomiędzy wojska drzew owocowych. Błąkała się, po trawniku głaszcząc w przechodzie pnie ukochanych jabłonek...

W tem ktoś odchylił się, odkleił jakby od pnia jednego z drzew i zjawił się przed nią, jak niespodziewane widmo człowieka. Był skośnooki, żółtoskóry i zwinny.

— Kanazawa — wyszeptwała Gladys cichutko.

W tem mglistem rozleniwieniu nie zdobyła się na żaden odruch żywszy. Patrzyła nań przez przy-mrużone rzęsy, na których osiadał pył słonecznego blasku. Myślała tylko o tem, że wszędzie jest pełno światła i ciepła, tak pełno, że aż się przelewa przez brzezi tej wielkiej glinianej misy, którą ludzie ochrztili światem. Czula, że wszystkie zasmucenia i wszystkie ciężące balasty życia osuwają się z niej a pozostaje na placu, jak roześmiany zwycięzca sama tylko ufność, pobłażliwość i pogoda...

— Kanazawa? — szepnęła poraz drugi, lecz nieco głośniejsze. W głosie jej drgała nuta, pewnego jakby wesołego zdziwienia. Ostatecznie przecież było to wszystko jedno. Tak samo dobrze mógł nie zjawić się, jak i zjawić tutaj, a skoro stało się to ostatnie, czemuż by się go miało potępiać za to.

Posunął się ku niej.

Były to te same taneczne, świąteczne ruchy, jakie podziwiała w nim zawsze. Idąc pisał, a Gladys przyszło na myśl, że gdyby była gejszą, pisałaby tak samo.

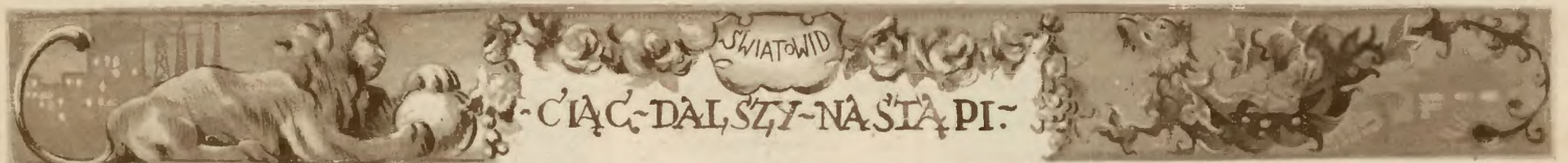
Stał przed nią, tuż, bardzo blisko i oczy jego zajaśniały tkliwie.

— Przyszedłem, gdyż odchodzę — rzekł miękko.

Uśmiechała się, jakby zakłopotana i nie wiadomo dlaczego podawała mu ręce. Poczula przytem, że Kanazawa otula je pomaleńku w ciepły aksamit. Aksamitem tym były jego dłonie.

— Dawno już nie widzia... — zaczęła i czerwieniąc się dziecinnie spuściła oczy. Czula, że w tym ozłoconym ogrodzie jest dziś pogaństwo. Słońce całowało i gładziło jej nawrażliwioną skórę gorącymi wargami promieni. Grzało ją całą poprzez cienką suknię, jej nogi i biodra, jej piersi i ręce...

Ach ręce. Czemu drżą?

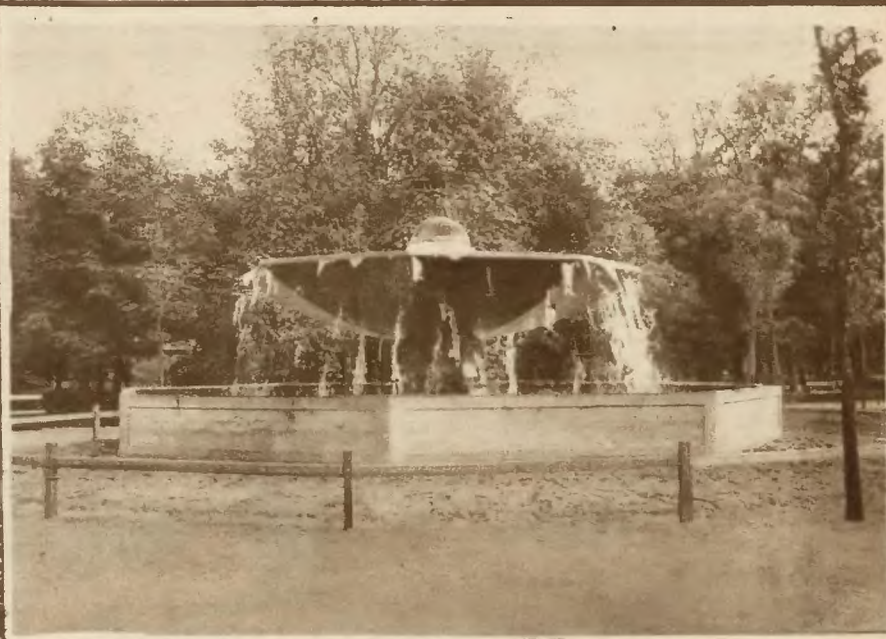

Z naszych uzdrowisk: Ciechocinek.

Gmach zarządu państwowego Zakładu Zdrojowego w Ciechocinku.

Ag. fot. „Światowida”.

Piękna fontanna w parku zdrojowiska.

Ag. fot. „Światowida”.

Ziemie dawnego Królestwa kongresowego mniej są zasobne w głośnie zdrojowiska, niż zbocza karpackie Małopolski. Jedno z tych uzdrowisk jednak już od dłuższego czasu zajmuje bardzo poważne stanowisko, zarówno jako miejsce kuracyjne w ścisłym znaczeniu słowa, jak i jako miejsce miłego letniego wypoczynku. Osada Ciechocinka datuje się z bardzo dawnych czasów: już w XIII w. warzono tutaj sól. Właściwy rozwój Ciechocinka zaczyna się jednak dopiero w pamiętnej epoce rozkwitu całej kultury Księstwa warszawskiego. Niezapomniany minister skarbu Lubecki w r. 1817 przenosi prawa własności Ciechocinka na rząd i kładzie podwaliny pod intensywną eksploatację solanek ciechocińskich, budując olbrzymie łożnie i zakład warzelni. I wtedy miejscowość nie jest jeszcze letniskiem kuracyjnym. Staje się nim dopiero w czwartym dziesięciu lat ubiegłego stulecia. W r. 1836 buduje się pierwszy

Nad stawem z łabędziami w parku zdrojowym.

Ag. fot. „Światowida”.

zakład kąpielowy, 10 lat potem powstają pierwsze murowane łazienki, do dziś dnia jeszcze istniejące. Gdy Ciechocinek został włączony w sieć kolejową, jego rozwój postępował już szybkim krokiem naprzód, zaprowadzono natryski solankowe, wybudowano dom zdrojowy z galerią spacerową, salę balową, a nawet teatr, wszystkie zaś te wygody poczęły ściągać do tej milej miejscowości rzesze letników, zwłaszcza gdy w r. 1879 założono park. Kąpiele Ciechocinka są bardzo skuteczne przy leczeniu artretyzmu, cierpień reumatycznych, chorób kobiecych, zaś woda ciechocińska wpływa znakomicie na czynność przewodu pokarmowego i dróg oddechowych. Ciechocinek jest obecnie ulubionym miejscem letniego pobytu zarówno chorych, szukających tu kuracji, jak i letników, pragnących odpoczynku po pracy w wirze wielkiego miasta. Wytrzymuje pod tym względem konkurencję i Zakopanego i Krynicy, a także i uzdrowisk zagranicznych.

Magazyn solny państwowej warzelni soli w Ciechocinku.

Ag. fot. „Światowida”.

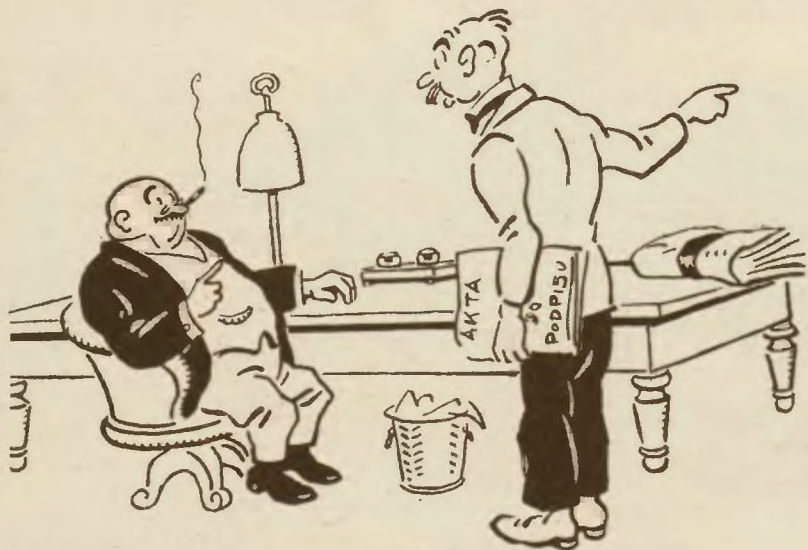
Budynek t. zw. drugich łazienek w Ciechocinku.

Ag. fot. „Światowida”.

Humor.

W biurze telefonów.

- Panie Dyrektorze, jedna z telefonistek oślepnęła. Co z nią zrobimy?
- Dać ją do okienka z reklamami.

Mądra Zosia.

- Zosiu, puść psa, ugryzie cię!
- A dlaczego?
- Bo cię nie zna.
- To powiedz mu mamę, że się nazywam Zosia.

Tennis.

- Niech pan pomyśli, doktorze, dziewięć wpadło mi do siatki.
- A mnie pani nie liczy?

Zagadka krzyżykowa.

- Karciu, jakie słowo o ośmiu literach może oznaczać wiedźmę?
- Nie wiem... Aha!... Teściowa.

Racja.

- Jak pan śmie mówić o tym obrazie, że jest zły! Nigdy w życiu nie namalowałby pan podobnego!
- Mój panie, jajek nie znosiłem nigdy, a wiem, kiedy są złe.

Wątpliwa pociecha.

- Panie, niech Pan tak nie rozpacza, spotka się Pan ze swoją nieboszczką żoną na tamtym świecie.
- Eh, to byłoby trochę żenujące, bo to już trzecia moja nieboszczka żona.

Zapowiedź zagadki nowego typu

Fotografie, które w „Światowidzie” zamieszczamy, muszą być niejednokrotnie obcinane. Pozostają więc po nich obrzynki, przypominające poniekąd kawałki starych rozbitych posągów. Jak te fragmenty można, o ile się ma wszystkie, skleić, a otrzyma się całą, pierwotną rzeźbę, tak i te obrzynki dadzą się ściśle do reprodukcji w „Światowidzie” zdjęcia przyłożyć, poczem wspólnie z nim stanowią pierwotną odbitkę fotografii. Otóż w pierwszym numerze z miesiąca października podamy naszym odbiorcom

zagadkę nowego typu.

Podamy mianowicie reprodukcję trzech takich obrzynków, odnoszących się do zdjęć z numerów „Światowida” z lipca, sierpnia i września. Kto od-

gadnie, z jakich ilustracji wszystkie te trzy obrzynki zostały odcięte, ten wejdzie na listę, z której droga

losowania trzy osoby otrzymają każda po jednej wartościowej nagrodzie, na życzenie wygrywającego

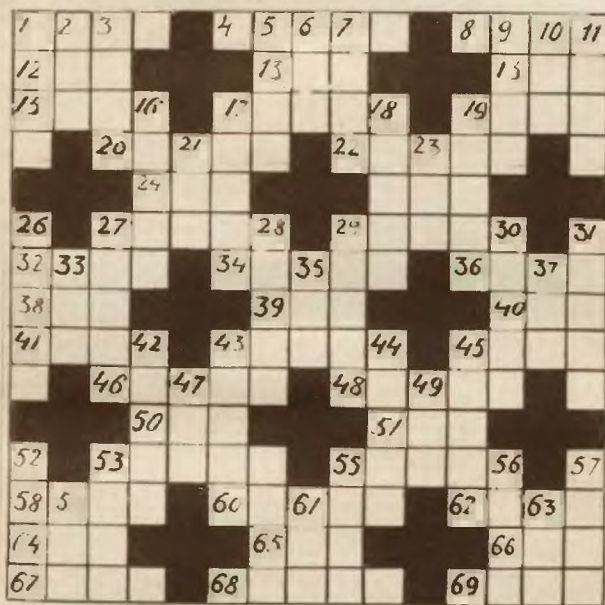
wypłaconej w gotówce. Ażeby Czytelnikom naszym dać już teraz sposobność bliższego zaznajomienia się z tego typu zagadką, podajemy obok reprodukcję jednego takiego obrzynka z ilustracji, zamieszczonej w jednym z czerwcowych numerów naszego pisma, i zwracamy się do Czytelników z zapytaniem: **z której ilustracji obrzynek ten został odcięty?** Zaznaczamy jednak, że ta zagadka, którą teraz podajemy, nie jest jeszcze konkursową, lecz tylko dla orientacji i ćwiczenia Czytelników, dlatego prosimy odpowiedzi na powyższe pytanie nam nie nadsyłać.

Przechowywać numery z lipca, sierpnia i września!

Zagadka krzyżkowa.

Ul. W. Leszczyński, Łowicz.

W każde pole tego kwadratu z wyjątkiem pól czarnych należy wpisać jedną literę tak, aby powstało 69 wyrazów, których znaczenie oraz sposób odczytania niżej podajemy. Koniec każdego wyrazu oznacza wyłącznie czarne pole.

Za trafne rozwiązanie niniejszej zagadki przysłać redakcja „Światowida” w drodze losowania

elegancką skórzaną teczkę na akta.

Rozwiązanie niniejszej zagadki nadsyłać należy do dnia 18 lipca b. r. wraz z kuponem.

Znaczenie wyrazów.

Wyrazy czytane poziomo:

1. Napój, 4. religia, 8. zbrodnia, 12. miara, 13. termin pewnej gry, 14. wąż, 15. metal, 17. miasto we Włoszech w pobliżu Wenecji na wschodzie, 19. umowa, 20. odrębna klasa w narodzie, 22. zwierzę morskie, używane jako ozdoba, 24. zabawa, 25. rodzaj piacu, 27. rzeka w Iranie, 29. osoba bardzo poważana u Żydów, 32. człowiek nieokrzesany, 34. skrzynki na przedmioty wartościowe, 36. ptak, 38. zamek osobowy 3 przyp. l. mn., 39. kwiat, 40. dopływ Dunaju, 41. napój wyśkokowy, 43. postać biblijna, 45. wytwór z bawelny, 46. okręt, 48. moneta, 50. inacej konieczność, 51. nuta, 53. karmicielka dzieci, 55. ryba morska, 58. dopływ Przypię, 60. sznur do chwytania dzikich zwierząt, 62. inacej rachunek, 64. znany komik filmowy, 65. pierwiastek chemiczny, 66. przyrząd gimnastyczny, 67. biegun elektryczny, 68. wybitny poseł sejmowy polski, 69. inacej zastaw.

Wyrazy czytane pionowo:

1. Helm, 2. dowód urzędowy, 3. kadłub okrętu, 5. dopływ Dunaju, 6. inacej naród, 7. napad, 9. inacej „przewrót”, 10. okres czasu, 11. oznaczenie dnia, 16. trud — po łacinie, 17. góry w Afryce, 18. minerał, 19. jedna z osób biblijnych, 21. ogród, 23. powieściopisarz francuski, 26. krew w linii męskiej, 27. koń, 28. tytuł indyjski, 29. cesarz rzymski, 30. rzemieślnik, 31. rzeczy wysłane w drogę, 33. restauracja, 35. bóg słońca, 37. jednostka prądu elektrycznego, 42. owad, 43. kij, 44. bóstwo po łacinie, 45. rodzaj papieru, 47. napój wysokowy, 49. element figur geometrycznych, 52. choroba, 53. opłata drogowa, 54. utwór solowy do śpiewu, 55. zebranie, 56. utwór Ibsena, 57. zdarzenie, 59. ruch taneczny, 61. zwierzę domowe, 63. zamek wskazujący.

Trafne rozwiązanie zagadek z nr. 25 nadesłali:

Warszawa: M. Wyszynska, A. Szwele, J. Sierota, J. Landau, K. Gofalski, B. Rytel, D. Babińska, Z. Wasilewski, Z. Borkowski, A. Bahr, S. Janiewiczowa, K. Studziński, S. Lipiński, „Warszawiak”, A. Sadowska, T. Kłis, Z. Netcerowa, H. Liński, K. Schulz, T. Poznański, M. Włostowska, H. Radecke, M. Nowakówna, J. Bem, H. Bemówna, J. Bugno, B. Bataban, Z. Ryz, D. Herbstmanówna, M. Racinowska, C. Kozłowski.

Kraków: T. Żwirski, M. Pawlikówna, T. Wachowicz, M. Wachowiczowa, Martini, H. Pajor, S. Batters, F. Friedenberg, C. Kozłowski, H. Berkowicz, E. Berkowicz, M. Wasung, J. Syrkówna, H. Kijowska, J. Brandes, S. Stach, M. Porecki, J. Paszkowska, J. Rolstejn, W. Landau, E. Bober, O. Bednarska, A. Konopka, E. Kosciniński, M. Łozińska, W. Partyczanka, M. Niewiadomska, J. Lityński, S. Kmieć, S. Mirowski, A. Friedecker, E. Schubert, „Jadwiga St.”

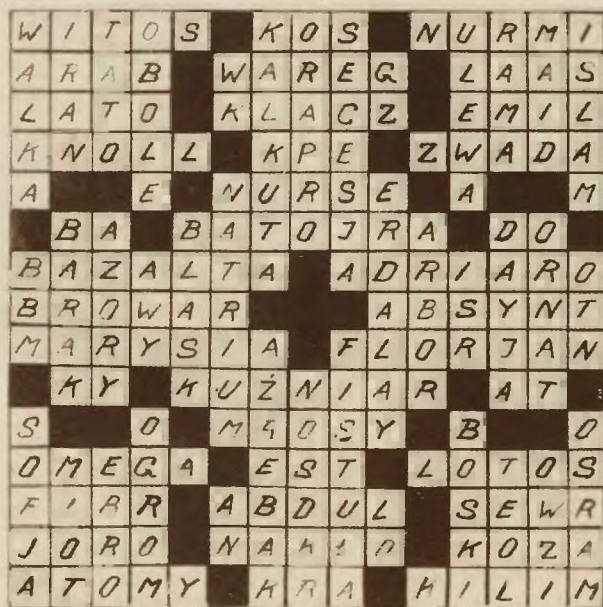
Łwów: J. Nowotnówna, Z. Janelli, A. Stoffel, H. Siemutowicz, M. Halikówna, Z. Rehmanowa, J. Pawłowski, Z. Nowińska, Z. Fijałowa, J. Zborucki, H. Rybkówna, H. Imrychowska, W. Łuszczkiewicz, W. Bonner.

Poznań: S. Krynicki, Z. Szaniakowska, J. Buszkiewicz, B. Magdziński, J. Borys, S. Jankowski, S. Łaguna, R. Polaczek, M. Kowalski, I. Nowicka, L. Przeworski, Z. Pernak, E. Elmanówna, J. Wojciechowska, T. Prauss, S. Szajder, S. Jankowski, A. Mikusińska, F. Heesówna, J. Okoniewska, J. Roszczyk, Mjr. Czerny, Ostrowska, T. Sobocki, A. Rogulski, T. Ballenstedt, A. Sporna, H. Brzeska, S. Szczaniecki, M. Fałęcka, J. Fontanówna, K. Kisiński, M. Szulc, Rembowska.

Różne: H. Gąsior, Katowice, A. Rusinko, Stanisławów, J. Kwiekowa, Dobrzelin, W. Dudziak, Wadowice, M. Bisiewska, Nowy-Dwór, M. Mikolajczak, Kępno, W. Ickowski, Król. Huta, E. Sadowski, Zambrów, L. Zaliczyński, Rembertów, F. Bekielewski, Suwałki, W. Lesniakówna, Krosno, Z. Maszewski, Skawina, F. Silberfeld, Miślowice, T. Schleifer, Kutno, L. Rebasz, Pultusk, A. Cwynar, Rzeszów, J. Ingolowa, Jarosław, I. Tomalakowa, Grudziądz, I. Gregerowa, Leżajsk, W. Jaworowska, Żyrardów, J. Kossa, Reda, H. Barberówna, Czechowice, E. Kotschy, Rzeszów, F. Łukaszewicz, Wilno, „G. S. O.”, Nowy Sącz, E. Auberówna, Tarnów, Becker-Byliński, Bielsko, M. Degenówna, Tarnów, Z. Malinowski, Sosnowiec, T. Kotulski, Sokolniki, A. Leśniowska i J. Leśniowski, Brodla, B. Kinicka, Tarnopol, A. Baraniak, Czerwiński, Mjr. Szapcznikow, Brześć, F. Ryzendow, Nowy-Dwór, T. Czeppa, Wadowice, S. Tyberg, Oświęcim, D. i W. Kowalczyk, Wadowice, M. Kochowa, Dobra, J. Voss, Grudziądz, A. Horitzówna, Brzeżan, H. Kiezuń, Bydgoszcz, H. Sandek, Śniatyn, T. Strzyżewski, Wronki, S. Szybalski, Kłęczgórna, K. Romaszewski, Płock, A. Karasińska, Radom, J. Osmola, Mielec, H. Glasnerówna, Zakopane, L. Nadwodzka, Płock, J. Zakrzewska, Grodno, E. Link, Tarnopol, M. Hausmanowa, Dolina, B. Lublinerowa, Zamość, A. Peszałówna, Oświęcim, M. Buczkowska, Grybów, H. Skinder, Wilno, S. Sahane, Kołomyja, H. Chyryczakowski, Stalpce, Z. Lelewski, Kutno, S. Matlachowska, Drohobycz, A. Dulaskówna, Dąbrowa-górnica, R. Szczecińska, Łódź, W. Wegnerówna, Dąbrowa-górnica, H. Mokrzycka, Drohobycz, W. Widuchowska, Katowice, Z. Bukowska i M. Bukowska, Przewłoka, M. Cieszkowski, Katowice, M. Tanczyńska, Dobrzelin, J. Kriczi, Grodno, J. Witkowska, Łomża, H. Brandesówna, Piotrków, W. Sosnowski, Bydgoszcz, J. Deneka, Zakopane, T. Kollak, Katowice, T. Pratkowski, Lugano, W. Łotkowski, Kamienna, T. Majerski, Przemyśl, J. Sierpiak, Inowrocław, J. Prachtel, Kąkolniki, H. Wałkowska, Mogilno, J. Marcinek, Młódów, J. Neumann, Częstochowa, T. Kozarska, Kielce, H. Lendowa, Kielce, S. Matkowski i M. Sławnicki, Sianki, J. Pozowska, Stanisławów, M. Senkowska, Wiekowice, W. Rzepa, Turzyna, Z. Jastrzębski, Zgierz, J. Pieczuch, Bereźnica, J. Wileczek, Krzyżoźryce, W. Cudak, Stalpce, E. P. Skrzyński, Cieszyń, Z. Pomianowski, Radom, S. Krupkowska, Stanisławów, J. Dyduzińska, Sambor, H. Sosnkowska, Borysław, R. Ulrich, Katowice, A. Gerstenfeldowa, Drohobycz, H. Sawicka, Tarnopol, B. Biszewski, Nowy-Dwór, J. Tenner, Nowy-Sącz, H. Makedański, Monasterzyska, J. Stratiłato, Sosnowiec, E. Leśniowska, Zakopane, S. Jędruch, Kielce, L. Jaśnicki, Rajsko, Z. Gmurowska, Gmurów, Z. Stebalska, Łańcut, S. Ober, Rymanów, S. Wątróbski, Brześć, E. Bloch, Tarnów, J. Rodakowska, Skawa, S. Rennerówna, Lida, K. Buszek, Wadowice, S. Lazarowa, Zgierz, E. Micia, Oświęcim, A. Klarowa, Radom, J. Marska, Krosno, P. Hlicka, Łódź, W. Brannerówna, Łódź, S. Zgliczyński, J. Cetnarski, Łańcut, L. Zawadzki, Lublin, Z. Blatt, Łódź, M. Szytygold, Łódź, M. Wieluchowa, Dobrzelin.

Względnemu o nagrodę za trafne rozwiązanie zagadki z Nr. 25 los padł na p. inżyniera Józefa Roszczyka z Poznania, któremu nagrodę w postaci maszynki do golenia redakcja „Światowida” w najbliższym czasie przesyła.

Rozwiązanie zagadki z nru 25.

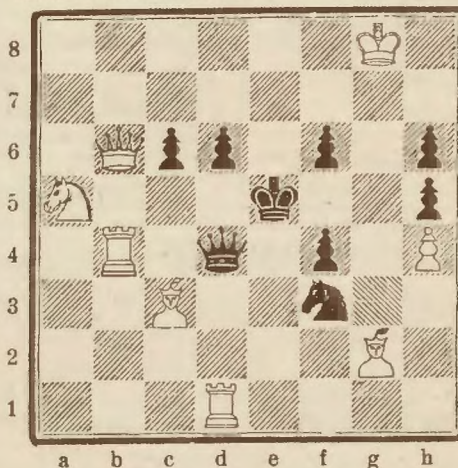

Dział szachowy.

Pod redakcją Mieczysława Gałuszki.

S. Loyd („Wiener Schachzeitung” 1915).

Czarne: K e6, D d4, S f3, piony: c6, d6, f6, f4, h6, h5 (9).

Białe: K g8, D b6, W b4 d1, G c3 g2, S a5, piony: h4 (8).

Mat w 3 posunięciach. (8+9=17).

Białe:
Alechin.

Czarne:
Marotti.

Gra w międzynarod. turn.
w Londynie w r. 1922.

Nieprzyjęty gambit damy.

Białe	Czarne	Białe	Czarne
1. d4	d5	15. Wd-c1	Wa-c8
2. c4	S-f6	16. Sc-d1	G-f6
3. cxd	Sxd	17. G-h6	Wt-e8
4. e4	S-b6	18. S-e3	K-h8 (1)
5. S-c3	g6	19. Wh-g1	We-g8 (2)
6. S-f3	G-g4	20. G-f1	Sd-f8
7. G-e3	G-g7	21. G-h3	We-d8
8. G-e2	O-o	22. Gxf8!	Dxf8 (3)
9. D-d2	Gxf3	23. Wxc7 (4)	Gxh4
10. Gxf3	e5	24. Wxb7	W-d6
11. d5	D-e7	25. W-c1	G-d8
12. h4	h5	26. W-c6	W-g7 (5)
13. O-o-o	Sb-d7	27. D-b4!	czarne poddały się.
14. K-b1	a6		

Uwagi:

- Jeżeli 18. .... Gxh4 to 19. S-f5 i wrazie Gxf5 20. We-g1+ wygrywa.
- Teraz też Gxh4 byłoby złem z powodu S-f5!
- Zadna z wież nie może odbić, gdyż S-f5! wygrywałoby.
- Białe zbierają piony swej świetnej gry. Sposób, w jaki połączył Alechin atak królewski z zagrożeniem piona c jest podziwu godnym.
- Po 26. .... Wxc6 27. dxc6 białe wygrywały pionem c.

Rozwiązanie końcówki E. Holma z nru 27:

1. c7	G-f5	7. S-f5+	K-g6
2. S-e6	G-h3 (a)	8. S-d6+	G-a6
3. S-e7	G-d7 (1)	9. K-e5	K-g7
4. h7	K-g7	10. K-d5	K-f6
5. S-g6	Kxb7	11. K-c6	K-e6
6. S-f8+	i wygrywa.	12. S-b7	wygrywa.

2.	G-c8	3.	K-f8
3. S-e7	G-b7+	4. c8 d+	Gxd
4. K-f4!	f5!	5. SxG	K-g8
5. Sxf5	K-g6	6. S-e7+	K-b7
6. Sxb4+	Kxb6	7. S-f5	wygrywa.

KUPON do losowania nagrody
za rozwiązanie zagadek
w nr. 28 z dn. 11 lipca 1925 r.

Nowości filatelistyczne.

Z okazji 25-cio letniego jubileuszu panowania króla włoskiego Wiktora Emanuela III. ukazały się marki pocztowe jubileuszowe z podobizną króla. Reprodukowany tu znaczek poczty włoskiej wartości jednego lira, jest koloru ciemno szafirowego. Z rogu z lewej strony w górę mieści się orzełek państwowy z gwiazdą nad głową. Drugi specimen jest reprodukcją marki pocztowej niemieckiej, emitowanej z powodu obchodu millennium przyłączenia Nadrenji do Niemiec. Znaczek ten jest koloru zielonego z jaśniejszą tarczą środkową, lecz nie odznacza się nadzwyczajną pomysłowością, ani starannością wykonania.

ZŁOTE
zegarki, srebrne i stalowe oryginalne szwajcarskie
B. SARNECKI
zegarmistrz fachowiec Warszawa, Złota 14

45

Woda Koloniska JSTE jest KORONĄ wszystkich wód koloniskich.

1/2 butelki zł 2,-
1/4 butelka • 2,75
1/4 litr. but. • 4,50
1/2 • • • 7,50

J. & S. STEMPNIEWICZ-POZNAŃ
ODDZIAŁY: WARSZAWA, KŁ. SKORUPKI 8 • RADOM, PIASKI 12

WÓDKI LIKIERY

PRZEWORSKA-FABRYKA WÓDEK LIKIERÓW I RVMY
ANDRZEJA-KS. LVBOMIRSKIEGO
W PRZEWORSKV

MYDŁO „KONIK”
BERGMANA-S

MYDŁO „KONIK”
NAJLEPSZE MYDŁO
LILJOWO-MLECZNE

KNAXS

Proszek Knaks jest najnowszym środkiem do radykalnego wybielenia

karaluchów
i innego robactwa w kuchniach i mieszk. Do nabycia w każdej drogerji oraz aptece.

Fabrykant: 175
Chem. Techn. Laboratorium
UNIVERSUM
Poznań, Fr. Ratajczaka 38.

PIĘKNOŚĆ I POWAB
Eliksir, skręcający włosy w loki i fale, Brunel nadający cerze naturalny wygląd opalony od słońca, Diament nadający zmęczonym oczom pręty życia, diamentowy blask i inne ostatnie zagraniczne kosmetyczne nowości. Żądajcie katalogów. — Labor skrzyńka pocztowa 61, Bydgoszcz. 194

„OLLA”
najlepsze hygieniczne
GUMA
pełna gwarancja
Wszędzie do nabycia

„Olla” gwarancja za każdą sztukę. Sprzedaw. wszędzie uwidoczniona.

Abażury i Lampy Elektr.
Wytwórnia Inż. A. Jastrzębskiego
Kraków, Sławkowska 30. Ilustr. katalog za nadesł. 60 gr. 142

Eau de Cologne Triple Extrait
„Angelus”
Orzeźwia, znakomicie podczas upałów letnich.
ŻĄDĄC WSZĘDZIE

212

Zdrowie jest najcenniejszym skarbem dla wszystkich!

Słynne w całym świecie
ZIOŁA z GÓR HARCU
(Dr. Lauer's Harzer Gebirgstee)

Zalecane przez najtylniejsze powagi lekarskie, jak Dr. Hochflotter, Dr. Martin i wielu innych wybitnych lekarzy, którzy orzekli, że ten gatunek herbaty jest jednym z najniezbędniejszych środków dla utrzymania zdrowia.

Napój ten przyjmowany w ilości 2-3 filiżanek tygodniowo leczy wyrzuty, liszaje, uderzenia krwi do głowy, hemoroidy, reumatyzm, artretyzm.

Środek ten usuwa wszelkie cierpienia żołądkowe: pobudza apetyt i trawienie i jest przy skłonnościach do obstrukcji zarówno praktycznym i skutecznym środkiem przeczyszczającym. Przy chorobach wątroby, przy żółtaczce i nagromadzeniu żółci, przy utrudnieniu wydzieleniu moczu środek ten nigdy nie zawiodł jeszcze.

Zioła z gór Harcu zostały nagrodzone złotymi medalami na wszystkich wystawach lekarskich w Paryżu, Berlinie, Londynie, Wiedniu i Tryjeście.

Cena pudełka 1/2 ..... Zł 1'50
1/1 ..... „ 2'50

U w a g a : Zioła z gór Harcu zarejestrowane w Min. Zdr. Publ. za nr. 43.

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Reprezentant na Rzeczpospolitą Polską
Józef Grossman
Warszawa, Chmielna 49.

Wystrzegać się fałszyfikatów i podrabianych etykiet.

WODA KOŁOŃSKA
J. M. FARINA

VIS-À-VIS

PLACU
JULIUSZA

Nawet przy patrzeniu ukosnem

przez brzozi Zeissa szkiele „Punktal” siatkówka otrzymuje zupełnie ostry obraz. Jest to wynikiem naukowego obliczenia nowego kształtu Zeissa szkiele „Punktal” oraz ich ściśle dokładnego wykonania w Zakładach — Zeissa w Jenie. Dalekie pole widzenia i przywrócona swoboda patrzenia wokół działają na oczy w sposób bardzo przyjemny. Posiadacz Zeissa szkiele „Punktal” czuje się tak samo, jak gdyby miał wzrok normalny.

Zeiss

Szkła „PUNKTAL” Zeissa
do okularów i binokli.

Dokładne dopasowanie przez optyka. Broszury „Punktal 261” wysyła i wszelkich wskazówek udziela bezpłatnie.

Podczas upałów letnich
odświeża i wzmacnia

Przemysławka

Woda polarna
do zmywania głowy
chłodzi i chroni przed migreną

Oryginalne tylko z firmy
HENRYK ŻAK-POZNAŃ
!!! Żądajcie wszędzie !!!

162

KAKAO HERBATA KAWA
SIBUNION
DO NABYCIA WSZĘDZIE
Ang. Tow. SIBUNION LTD. LONDON
Skład Hurtowy: WARSZAWA, Bielańska 18. Telefon 105-72

Czytelników i przyjaciół
„Światowida”
upraszamy o powoływanie
się przy zakupach na
ogłoszenia
„Światowida”

Zarząd Restauracji »**STARY TEATR**« Sp. z ogr. odp. w Krakowie

zawiadamia P. T. Publiczność, udającą się nad polskie morze, że będący pod jej zarządem

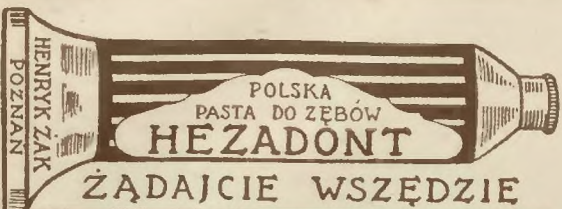
HOTEL PENSION „POLSKA RIVIERA W GDYNI“

ZOSTAŁ JUŻ OTWARTY

I poleca pokoje, urządzone z komfortem z całodziennym utrzymaniem lub bez. — Zgłoszenia przyjmuje oraz wszelkich informacji udziela Zarząd hotelu „Polska Riviera w Gdyni“. — Pierwszorzędna Restauracja i Kawiarnia na miejscu. 173
Codziennie Koncert artyst. zespołu muzycznego popołudniu i wieczorem.

Odmładzający

Krem Radium-Lenoir 72 odświeża i konserwuje cerę, usuwa bez śladu po dniach kłku (nie tuszącą naskórkę) piegów zmarszczki, wągry i t. d. Wraz z pudrem Radium-Lenoir 72 stanowią najulubieńsze kosmetyki wytworzonej dam. Sprzedają w składach aptecznych i perfumeryjnych całej Polski 188

Zastępcy na Małopolskę i Kresy:
W. Denkowski i W. Repa, Lwów, Pańska 11 a

Najpierwsze na świecie maszyny do pisania

REMINGTON

Biurowe „ciche“
„Małe“-podróżne
przenośne, trwałe, lekkie, tanie o 42-ch klawiszach.

Tow. Block-Brun,
Sp. Akc. Warszawa,
Hotel Bristol.

191

PERFUMY Milonguila LOHSEGO
o wyjątkowej subtelności i pełni zapachu
GUSTAV LOHSE
ISTNIEJE OD R. 1837

PRZEDSTAWICIELSTWO JENERALNE I SKŁAD
D/H. HENRYK POLITUR / WARSZAWA / ZIELNA 45

Krem Miaflor

udelikatnia i odświeża cerę, Chroni twarz i ręce przed pękaniem.
HENRYK ŻAK-POZNAŃ, Fabryka perfum i kosmetyków.

Zastępcy na Małopolskę i Kresy:
W. Denkowski i W. Repa, Lwów, Pańska 11 a

Najtańszą polską książką
jest
Biblioteka Domu Polskiego

40 groszy 40
o w prenumeracie o
65 groszy 65
w sprzedaży pojedynczej
kosztuje tom zawierający 160 stron druku w trójkolorowej okładce.

Dotychczas Biblioteka Domu Polskiego drukowała utwory następujących autorów: J. Kraszewskiego, Andrzeja Struga, M. Rodziewiczówny, Ant. Ossendowskiego, W. Kosiakiewicza, St. Rzewuskiego, E. Słoińskiego, M. Smolarskiego, W. Rapackiego, A. Gruszeckiego, K. Laskowskiego, Kazimierza Tetmajera i w in.

BIBLIOTEKA DOMU POLSKIEGO
jest naprawdę najtańszą książką gdyż kosztuje
Kwartalnie (9 tomów) 3 zł. 60 gr.
Półrocznie (18 ") 7 " 20 "
Rocznie (36 ") 14 "

z przesyłką do domu, wychodzi 3 razy w miesiącu.

Całoroczni prenumeratorzy otrzymują w końcu roku ozdobną szafkę na książki darmo.

Prenumeratę wpłacać należy na konto P. K. O. Nr. 9779.

Biblioteka Domu Polskiego, Warszawa, Nowowiejska 27.

Silvopinol Jahr codziennie używany działa dodatnio na system nerwowy i układ mięśniowy.

DANCINGI DOMOWE
urządza głośnej marki
GRAMOFON
„HIS MASTERS VOICE“
„GŁOS SWEGO PANA“

Gramofon ten najnowszej konstrukcji (system Radio z podkładką mikrofonową) uznany przez pierwszorzędnych znawców za najlepszy. — Wzorowa reprodukcja bez szmerów.

Przynosi wszystkim:

Podnięcie do życia towarzyskiego. Możnaść zabawienia się i potańczenia. Uprzejmienie pobytu w domu. Zamiatanie muzyki. Urozmaicenie życia rodzinnego. Przegląd nowoczesnej muzyki.

The Gramophone Co. Limited, London
Jeneralny reprezentant na Polskę
Józef Weksler
KRAKÓW, Florjańska L. 25.
LWÓW, ul. Sykstuska L. 2.

112

Wesoły obrazek z nad morza.

Gdy Małopolska tonęła w powodzi, na Pomorzu i nad polskim morzem słońce cudnie świeciło. Już nadciągnęły fale letników do Gdyni i na Hel i ten miły obrazek, który tu podajemy, odtwarzający wprawdzie scenę z angielskiego morza w Norvolt, można, jeśli się ma szczęście, zobaczyć i gdzieś w pobliżu wybrzeża polskiego.

Agence Trampus, Paris.